

ΙΣΑΑΚΙΔΟΥ ΕΙΡΗΝΗ, 13Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΤΠΕ Β2, ΣΕΝΑΡΙΟ ΜΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΗ ΤΥΠΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΤΟ ΚΥΛΩΝΕΙΟ ΑΓΟΣ, ΜΙΑ ΣΤΑΓΟΝΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΟ ΕΔΑΦΟΣ ΤΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ

ΒΑΣΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ:

Ενσωμάτωση μη τυπικών, ημιτυπικών και άτυπων διδακτικών πρακτικών σε ένα μικροσενάριο διδασκαλίας. Σχεδιασμός σεναρίων με κάθετη χρονική στίξη στη διάρκεια της χρονιάς, αξιοποίηση εξωσχολικού χρόνου.

ΣΕΝΑΡΙΟ, ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Όνομα: Ισαακίδου Ειρήνη

Τίτλος: **Το κυλώνειο άγος, μια σταγόνα Ιστορίας στο έδαφος του Φαλήρου**

Γνωστικό αντικείμενο: Ιστορία (των Αρχαίων Χρόνων)

Τάξη: Α' Γυμνασίου

Χρονική διάρκεια: 2 διδακτικές ώρες +1 ώρα για επέκταση (και ενδιάμεσα 3 διδακτικές ώρες για προετοιμασία στο σπίτι)

Χώρος: Σχολική αίθουσα, παρουσίαση των εργασιών

Σύνολο συμμετεχόντων μαθητών: 24

ΑΡΧΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ:

Το βασικό σενάριο περιλαμβάνει φύλλα εργασίας που, μαζί με τη στοχοθεσία, βρίσκονται [εδώ](#). Η πραγμάτευση είναι πιο γενική και έχει σκοπό να δώσει μία γεύση από την εποχή εκείνη. Διαμορφώνοντας το σενάριο έτσι ώστε να δίνεται έμφαση στη μη τυπική, άτυπη ή ημιτυπική εκπαίδευση αλλάζουμε μοιραία και τη στοχοθεσία σε κάποια σημεία, κάνοντάς την πιο συγκεκριμένη και εμπλουτίζοντάς την εξυπηρέτηση περισσότερων γραμματισμών και την απόκτηση πολλών ταυτοτήτων.

Διαμορφώνοντας τις νέες ασκήσεις, στην πρώτη ώρα θα κάνουμε μια εισαγωγή στο αρχαιολογικό τεκμήριο ως τρόπο επιβεβαίωσης της Ιστορίας. Στη συνέχεια, στη δεύτερη ώρα, θα εμβαθύνουμε περισσότερο στο συγκεκριμένο ιστορικό γεγονός ή ιστορική περίοδο που φωτίζεται με το σπουδαίο εύρημα του

Φαλήρου. Στο τέλος, σε μία τρίτη ώρα, θα προσπαθήσουμε να εμβαθύνουμε σε ζητήματα σχετικά με το ποιόν της πολιτείας την εποχή του συμβάντος (θανάτου και ταφής των αποτυμπανισμένων), σχετικά με τις ποινές και τα δικαιώματα του πολίτη στην Αρχαϊκή εποχή σε σύγκριση με τη μετέπειτα δημοκρατία της πόλης αλλά και με το σήμερα. Η τελευταία αυτή ώρα θα μείνει έξω από την παρούσα άσκηση, η οποία εξάλλου ζητάει έναν σύντομο σχεδιασμό.

3. ΣΚΕΠΤΙΚΟ/ ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ:

Στόχοι κι επιδιωκόμενα αποτελέσματα:

Να αντιληφθούν ότι η ιστορία που διδάσκονται δεν είναι ούτε μόνο ένα βιβλίο ούτε κάτι γραμμικό και μονοδιάστατο αλλά πλαισιώνεται από μαρτυρίες και αποδείξεις (όπως οι αρχαιολογικές) που επιβεβαιώνουν και εμπλουτίζουν τις πληροφορίες μας για το παρελθόν, μέσα από μια διαδικασία παρατήρησης και εξαγωγής συμπερασμάτων **(γνώσεις για γράψιμο- “κατασκευή” Ιστορίας)**.
Να συνειδητοποιήσουν με ποιον τρόπο επιβεβαιώνεται η ιστορική έρευνα μέσα από τις αρχαιολογικές ανακαλύψεις.

Να συνειδητοποιήσουν ότι εκτός από τους πρωταγωνιστές των βιβλίων υπάρχουν πολλοί 'άγνωστοι' πρωταγωνιστές και δευτεραγωνιστές που συμμετείχαν στη δημιουργία των ιστορικών γεγονότων, ότι στα ιστορικά γεγονότα δε συμμετέχουν μόνο οι αρχηγοί αλλά και οι μάζες **(γνώση για το γράψιμο- “κατασκευή” της Ιστορίας)**.

Να πληροφορηθούν για το τρόπο και το λόγο θανάτωσης με αποτυμπανισμό και να κρίνουν γενικώς τις ποινές στην Αρχαία Αθήνα και κατ' επέκταση στην αρχαιότητα **(γνώσεις ιστορίας)**.

Να γνωρίσουν τη σημασία του θεσμού του ικέτη για την Αρχαία Ελλάδα **(γνώσεις για τον κόσμο, στάσεις, αξίες)**.

Να γνωρίσουν πολιτιστικά στοιχεία του παρελθόντος (την ποινή του αποτυμπανισμού), αλλά και τον ηθικό κώδικα που οδήγησε στο να χαρακτηριστεί η τιμωρία εκείνη ως ντροπή **(γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, ηθική)**.

Να συνειδητοποιήσουν τη συσχέτιση ποινών με το πολίτευμα και τα δικαιώματα του πολίτη **(γνώσεις για τον κόσμο, στάσεις, αξίες, πεποιθήσεις, γραμματισμός-πολιτειακή ταυτότητα)**.

Να κατανοήσουν τη σπουδαιότητα του σχήματος ύβρις- νέμεσις- τίσις για τον Αρχαίο ελληνικό κόσμο **(γνώση για τον κόσμο, τις αξίες και πεποιθήσεις)**.

Να συμπεράνουν μέσα από μία σύγκριση με το σήμερα ότι οι κοινωνίες, οι ιδέες, οι αξίες τους και οι ενδεδειγμένοι τρόποι συμπεριφοράς μεταβάλλονται

στο χρόνο και στο χώρο (γνώσεις για τον κόσμο, στάσεις, αξίες- γραμματισμοί).

Να φανταστούν πόσο υπέφερε ένας άνθρωπος που υφίστατο, για οποιοδήποτε λόγο ή παράπτωμα, την πρακτική του αποτυμπανισμού **(γνώσεις για τον κόσμο, στάσεις, αξίες- γραμματισμοί)**.

Να προβληματιστούν/αναρωτηθούν *σχετικά με τις μεθόδους/τρόπους* που χρησιμοποίησαν οι επιστήμονες για να καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι ο συγκεκριμένος χώρος ταφής (το πολυάνδριο) σχετίζεται με το Κυλώνειο Άγος **(γραμματισμοί- κριτικός)**.

Να ασκηθούν στην προσεκτική παρατήρηση και περιγραφή εικόνων που αποτελούν σημαντικά στοιχεία εξαγωγής (επιστημονικών) συμπερασμάτων και να κατανοήσουν τη συμβολή αυτής της απλής λειτουργίας στην ορθότητα της έρευνας **(γραμματισμοί- κριτικός, γλωσσικός)**.

Να εξοικειωθούν με τη δημιουργία και τα χαρακτηριστικά διαφόρων ειδών κειμένων, όπως το ημερολόγιο μιας επιστημονικής έρευνας, τη συγγραφή ενός ρεπορτάζ, μιας ομιλίας και να κατανοήσουν τη χρησιμότητα και τη λειτουργία τους **(γραμματισμοί- κριτικός, γλωσσικός)**.

Να εξοικειωθούν με τη δημιουργική αξιοποίηση πολλών μέσων ΨΤ που προσφέρονται για διάφορους σκοπούς **(γραμματισμοί- ψηφιακός)**.

Να εξασκήσουν τη δημιουργική τους ικανότητα με τη δημιουργία κόμικ, δραστηριοτήτων λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένα πλαίσια επικοινωνίας **(γραμματισμοί- ψηφιακός)**.

Να αντιληφθούν ότι οι επιστήμες δρουν, αλληλεπιδρούν και αλληλοβοηθούνται κι αλληλοσυμπληρώνονται προκειμένου να εξαχθεί το πληρέστερο δυνατό αποτέλεσμα **(γραμματισμοί- κριτικός)**.

Να συμπεράνουν ότι δεν υπάρχουν ‘στεγανά’ και συγκεκριμένα όρια ανάμεσα στις επιστήμες αλλά τα όριά τους είναι σε πολλές περιπτώσεις ρευστά (γνώσεις για τον κόσμο, γραμματισμοί- κριτικός).

4. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

1. Αφετηρία

Με όχημα ένα μικροσενάριο που αφορούσε τμήμα μιας ενότητας μαθήματος στην Ιστορία της Α γυμνασίου, συγκεκριμένα “Από τη βασιλεία στην αριστοκρατία”, στο οποίο οι μαθητές καλούνταν να εργαστούν σε ομάδες και να κατανοήσουν σταδιακά πώς επιβεβαιώνεται η Ιστορία μέσα από τα αρχαιολογικά (και όχι μόνο) ευρήματα.

Ξεκινώντας τότε και τώρα λοιπόν από το βασικό ερώτημα **“Ποια στοιχεία επιβεβαιώνουν την Ιστορία που είναι γραμμένη στο βιβλίο μας”**, μεταφερόμαστε νοερά στην Αρχαϊκή Αθήνα, νιώθουμε, ζούμε, συμεριζόμαστε, απορρίπτουμε και διαφωνούμε και στο τέλος συμπεραίνουμε.

2. Θεωρητικό πλαίσιο

Ο διδακτικός σχεδιασμός ακολουθεί στις διαφορετικές δραστηριότητές του διάφορες θεωρίες μάθησης με σκοπό την ολιστική αντιμετώπιση της μάθησης με ‘όχημα’ ένα τμήμα μιας ενότητας του βιβλίου της Αρχαίας Ιστορίας Α γυμνασίου.

Έμφαση στο κοινωνικό πλαίσιο και τις περιστάσεις επικοινωνίας: Ο σχεδιασμός λαμβάνει υπόψη του τις κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες μάθησης που συντελούνται μέσα σε συγκεκριμένα πλαίσια πολιτισμικά. Σύμφωνα με αυτές η μάθηση δημιουργείται μέσα από την αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών, κάτω από συγκεκριμένες περιστάσεις επικοινωνίας.

Έμφαση στον τρόπο ερμηνείας της πραγματικότητας (και στην αυτόνομη μάθηση): ο σχεδιασμός λαμβάνει υπόψη του τη θεωρία του κοινωνικού κονστρουκτιβισμού. Ο κοινός κόσμος δεν αποτελεί ούτε μία αντικειμενική ούτε μία υποκειμενική πραγματικότητα αλλά είναι δι-υποκειμενικός αφορώντας την κατασκευή και ανακατασκευή της κοινωνικής πραγματικότητας στις σχέσεις μεταξύ των υποκειμένων.

Έμφαση στην ολιστική αντίληψη για τη γλώσσα: η Ιστορία αντιμετωπίζεται κι αυτή υπό το πρίσμα των ευκαιριών που προσφέρει για τη δημιουργία γλωσσικού περιεχομένου με προσομοίωση σε αυθεντικά επικοινωνικά πλαίσια.

Έμφαση στην προσέγγιση των πολυγραμματισμών: επιδιώκονται τα μεγαλύτερα δυνατά οφέλη για τους μαθητές με τη στόχευση σε πολλούς τύπους δεξιοτήτων.

Να γνωρίσουν βασικά στοιχεία μίας επιστήμης εξαιρετικά βοηθητικής προς την Ιστορία, δηλαδή την Αρχαιολογία.

Να εξοικειωθούν με τα ερευνητικά ερωτήματα ως εργαλεία προώθησης της γνώσης και της αντίληψής μας για την πραγματικότητα και των ιδεών μας.

3. Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Ο διδακτικός αυτός σχεδιασμός προορίζεται ως παράδειγμα εισαγωγής της ημιτυπικής και άτυπης μάθησης στη διδακτική διαδικασία. Επομένως τα ισχύοντα προγράμματα σπουδών εξυπηρετούνται μερικώς και με πολύ γενικό τρόπο.

4. Τεχνολογίες που θα χρησιμοποιηθούν και «προστιθέμενη αξία» από τη χρήση των ΨΜ:

Ζητείται από τους μαθητές αλλά και προσφέρεται μέσα από τις δραστηριότητες η εργασία, ατομική ή ομαδική, στα εξής εργαλεία: microsoft office- word και power point, google slides, google doc, google maps, vocaroo, trio office ή zoho αρχεία (τριών ειδών), open office αρχεία (τριών ειδών), heyzine, bookcreator, jamboard, karwing, clipchamp. Προσφέρονται από τον εκπαιδευτικό παρουσιάσεις κι άρθρα σε youtube, σε διαδικτυακές εφημερίδες και ιστοσελίδες, επιστημονικές μελέτες και άρθρα είτε προσωπικές είτε συγκεκριμένα στο Archeology (επιστ. περιοδικό), 3d απεικονίσεις.

5. Μεθοδολογία της διδασκαλίας (πώς): πρωταγωνιστές τα παιδιά, διερευνητική, ομαδοσυνεργατική, βιωματική, διαλεκτική μέθοδος μέσα από τις διάφορες δραστηριότητες.

ΑΝΕΣΤΡΑΜΜΕΝΗ ΤΑΞΗ - προετοιμασία στο σπίτι κυρίως την 1η ώρα:

Παραχωρούμε υλικό για επεξεργασία στο σπίτι, ώστε να προετοιμαστούν οι μαθητές για τη δημιουργία των εργασιών τους με βάση τα φύλλα εργασίας.

Οι μαθητές καλούνται να σχηματίσουν ομάδες των τριών (ή των τεσσάρων όπου περισσεύουν άτομα), να μελετήσουν το υλικό που τους δίνεται για το σπίτι και να επιλέξουν κάποιο από τα φύλλα εργασίας.

ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΙΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

-**ΟΡΙΣΜΟΙ και λέξεις-κλειδιά για διευρέυνση:** σταυρικός θάνατος, πραξικόπημα, άγος, δεσμώτης, πολυάνδριο, ικεσία-αρχαία Ελλάδα, στρωματογραφία-αρχαιολογία, κτερίσματα, σπονδές (η σπονδή).

- **ΒΑΣΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ:** Τι ήταν το Κυλώνειο Άγος: Διαδραστικό βιβλίο Ιστορίας Α γυμνασίου, ενότητα Δ4- [Αθήνα, Πορεία από τη βασιλεία στην αριστοκρατία](http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2290/Istoria_A-Gymnasiou_html-empl/index_04_04.html)
http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2290/Istoria_A-Gymnasiou_html-empl/index_04_04.html

- **ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ:**

Παρακολουθήστε με προσοχή το βίντεο [αυτό](#) (τίτλος: What is archaeology:

understanding the archaeological record=Τι είναι η αρχαιολογία, κατανοώντας το αρχαιολογικό τεκμήριο).

Βασικά σημεία του βίντεο: α. Όταν πετάμε ή αφήνουμε πράγματα μας γύρω μας, αυτά θάβονται βαθύτερα, πηγαίνουν 'κάτω'. β. Η ιστορία του παρελθόντος έχουν άμεση σχέση με τα αντικείμενα, καθώς δεν μπορούμε να ρωτήσουμε τους ανθρώπους που ζούσαν τότε. γ. Είναι σημαντικό να ξέρουμε ότι όλα βρίσκονται τοποθετημένα σε στρώματα και τα παλιότερα πράγματα τείνουν να βρίσκονται σε χαμηλότερο επίπεδο από τα νεότερα. δ. Έτσι ένας αρχαιολόγος θα καταγράψει το επίπεδο του εδάφους στο οποίο βρέθηκε ένα αντικείμενο, ποια άλλα αντικείμενα βρέθηκαν κοντά του. ε. Αν από έναν τόπο αρχαιολογικού ενδιαφέροντος αφαιρέσουμε τα καθημερινά αντικείμενα που δεν είναι φτιαγμένα από πολύτιμα υλικά ή δε θεωρούνται έργα τέχνης, χάνουμε πολύτιμα στοιχεία από έναν πολιτισμό. στ. Συχνά οι αρχαιολογικοί τόποι λεηλατούνται και χάνουμε πολλές πληροφορίες. ζ. Αν διαταράξει κάποιος ένα στρώμα με πληροφορίες, προκαλεί μεγάλη ζημιά στα αποτελέσματα μιας έρευνας. η. Τι μαθαίνουμε από ένα στρώμα συγκεκριμένης περιόδου του παρελθόντος, παραδείγματα: μπορούμε από τα υπολείμματα γύρω από τις ταφές να μάθουμε τι έτρωγαν οι άνθρωποι της εποχής, να εξετάσουμε τι φύτευαν (garden archeology) είτε για να φάνε είτε για να διακοσμήσουν το εξωτερικό των σπιτιών τους. θ. Η διαδικασία ανασκαφής είναι αργή, προσεκτική και μεθοδική. ι. Ένας αρχαιολογικός τόπος μπορεί να φανερώσει ένα μόνο μέρος της Ιστορίας και μοιάζει με ένα τεράστιο παζλ, από το οποίο λείπουν αρκετά κομμάτια.

- Ξεφυλλίστε το **“[Ημερολόγιο ενός αρχαιολόγου](#)”** από την Εφορία Αρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης, το οποίο δεν είναι στην ουσία ημερολόγιο ανασκαφής (δηλαδή γραπτά που σχετίζονται με τις ενέργειες κατά την ανασκαφή) αλλά περιέχει βασικά στοιχεία για τις ανασκαφές και το αντικείμενο εργασίας στις Εφορίες Αρχαιοτήτων.
- Δείτε, για προετοιμασία, το πολύ σύντομο **[βίντεο](#)** 1 και **[βίντεο](#)** 2.

- ΣΥΝΤΟΜΑ, ΤΟ ΚΥΛΩΝΕΙΟ ΑΓΟΣ: “Το Κυλώνειον Άγος ήταν μια σειρά από δυστυχίες και θεομηνίες που έπληξαν την αρχαία Αθήνα και οι οποίες αποδόθηκαν στην οργή των θεών για τη σφαγή των οπαδών του Κύλωνα, ενός δημοφιλούς Αθηναίου που επιχείρησε να καταλάβει την εξουσία στην Αθήνα γύρω στο 632 π.Χ” (πηγή: tonima.gr).

- ΣΥΝΤΟΜΑ, ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΙΝ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ: Το Κυλώνειο Άγος (636 ή 632 π.Χ) είναι ένα ιστορικό γεγονός που επηρέασε όχι μόνο την κοινωνία της αρχαίας Αθήνας, αλλά και την πορεία στα πολιτικά πράγματα και την εξέλιξη του πολιτεύματος. Συνέβη όταν ο ευγενής Κύλων προσπάθησε να ανατρέψει τον τύραννο Μεγακλή και καταλάβει την εξουσία, αλλά απέτυχε. Ο ίδιος και ο αδελφός του κατάφεραν να φύγουν από την πόλη, αλλά οι οπαδοί του οι οποίοι είχαν καταφύγει στην Ακρόπολη ως ικέτες, εγκλωβίστηκαν. Οι αντίπαλοί τους τους υποσχέθηκαν πως αν κατέβαιναν από τον ιερό βράχο δεν θα τους πείραζαν. Όταν εκείνοι άρχισαν να βγαίνουν όμως, τους εκτέλεσαν με πρωτοφανή αγριότητα, σύμφωνα με τα ευρήματα και

έτσι δημιουργήθηκε μίασμα. (mixanitouxronou.com.cy).

- Το Κυλώνειο άγος με περισσότερη λεπτομέρεια:

<https://www.offlinepost.gr/2022/06/24/to-kyloneio-agos-mia-stigmi-ntro-pis-gia-tin-arxaia-athina>

- <https://thecaller.gr/politismos/kilonio-agos-to-apotiximeno-praksikop-ima-tis-athinas-skeleti-stis-anaskafes/>

6. Ενδεικτική κατανομή του χρόνου

1. 40' προετοιμασία στο σπίτι με βάση υλικό που θα παραχωρηθεί στους μαθητές, εισαγωγή- τα αρχαιολογικά ευρήματα ως επιβεβαίωση της Ιστορίας (μία βοηθητική επιστήμη της ιστορίας)
2. **1η διδακτική ώρα**, παρουσίαση εργασιών των φύλλων της 1ης ώρας: Εισαγωγή- τα αρχαιολογικά ευρήματα επιβεβαιώνουν την Ιστορία.
3. 50' προετοιμασία στο σπίτι και δημιουργία των εργασιών: το κυλώνειο άγος και η σχεδόν σίγουρη σχέση του με τους δεσμώτες στη φαληρική νεκρόπολη.
4. **2η διδακτική ώρα**, παρουσίαση εργασιών από τα φύλλα της 2ης ώρας και συζήτηση: Οι δεσμώτες του Φαλήρου ζωντανεύουν την εποχή των ταραχών στην Αρχαϊκή Αθήνα.
5. 30' προετοιμασία στο σπίτι με βάση τα δοσμένα φυλλάδια της 3ης ώρας.
6. **3η διδακτική ώρα**, παρουσίαση εργασιών του 3ου φύλλου και αποτίμηση του πρότζεκτ (του σχεδιασμού/ της σχεδιασμένης δραστηριότητας) στο σύνολό του.

7. Ρόλος διδάσκοντα: παροχή σαφών πληροφοριών και εύκολα προσπελάσιμου υλικού για μελέτη στο σπίτι (ανεστραμμένη τάξη) και στην αίθουσα η καθοδήγηση, επίλυση αποριών, προώθηση της έμπνευσης και κινητοποίησης των μαθητών και υποκίνηση γόνιμης συζήτησης εφόσον υπάρχει χρόνος.

8. Ρόλος μαθητών (έκταση πρωτοβουλιών, τι αναμένεται να κάνουν τα

παιδιά και πώς θα προκύψει μάθηση):

Οι μαθητές είναι πρωταγωνιστές στη δική τους μάθηση κι εξαγωγή συμπερασμάτων, με πολλές δυνατότητες επιλογών και με βασική την επιλογή φυλλαδίου.

5. Τυχόν προαπαιτούμενες γνώσεις:

α. Συζήτηση σε άλλα μαθήματα για το πώς ορίζουμε λέξεις- κλειδιά και πώς γίνεται ένας απλός ή ένας πιο σύνθετος τρόπος αναζήτησης στο google, επίδειξη των δυνατοτήτων των εργαλείων που προτείνονται (όπως το pptx, odt, google slides, vocaroo, zoho, open office, bookcreator, heyzone, kapwing, jamboard, clipchamp).

β. Οι γνώσεις που θα αποκομίσουν μελετώντας στο σπίτι για τη δημιουργία των εργασιών με βάση τα φύλλα εργασίας.

6. Εργαλεία-πηγές:

Βιβλία και επιστημονικά άρθρα που είναι δυνατό να βρεθούν στο διαδίκτυο, εξειδικευμένες ιστοσελίδες, άρθρα εφημερίδων στο διαδίκτυο, άρθρα από μπλογκς και διαδικτυακές εφημερίδες, επεξηγηματικά βίντεο στο youtube, η τρισδιάστατη απεικόνιση των συγκεκριμένων ταφών από τη σουηδική αρχαιολογική υπηρεσία.

7. Αναμενόμενα κείμενα που θα παραχθούν:

Ομιλίες (Κύλωνα, απλού θεατή προς τους θύτες, μελλοντικού αποτυμπανισμένου προς τους δημίους του), ρεπορτάζ σε γραπτή απόδοση, πρωτοσέλιδο εφημερίδας (απόσπασμα από είδος κειμένου), σύντομος σχολιασμός σε μορφή μόντο (δημιουργία ατάκας), ημερολόγιο αρχαιολόγου (επιστημονικής έρευνας).

8. Πλαίσιο αξιολόγησης:

Η επίτευξη των προσδοκόμενων αποτελεσμάτων και στόχων που περιγράφεται πιο πάνω αποτελεί για τον εκπαιδευτικό έναν 'χάρτη' για την αξιολόγηση της επιτυχίας της διδακτικής παρέμβασης. Ατομικά οι μαθητές όμως θα κρίνουν την παρέμβαση και να κληθούν να σκεφτούν όσα έμαθαν και με ποιον τρόπο τα έμαθαν.

ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1

Γράψτε όλες μαζί τις απαντήσεις του φύλλου εργασίας σε ένα έγγραφο word, odt, rtf, google doc ή σε ένα pptx ή και pdf (google slides). Χρησιμοποιείτε απλό screenshot (C+prt sc)

Πηγή εικόνας: protothema.gr

Το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος. Στο όριο του προς την πλευρά της θάλασσας εντοπίστηκε η αρχαία νεκρόπολη

Πηγή: mononews.gr

Δραστηριότητα 1 (προετοιμασία από το σπίτι):

Αφού παρακολουθήσετε το [εξής](#) βίντεο, δείτε τις εικόνες παρακάτω και αναρωτηθείτε: *Τι κρύβει κάποιες φορές το έδαφος στο οποίο πατάμε;*

mixanitouxronou.gr

Δραστηριότητα 2:

Ποια στοιχεία μας οδηγούν προς το συμπέρασμα ότι οι δεσμώτες του Φαλήρου σχετίζονται **πιθανότατα** με το Κυλώνειο Άγος κι όχι με κάποια άλλη ταραχή, από τις πολλές που συνέβησαν την εποχή εκείνη;

Πότε θα ήμασταν 100% σίγουροι ότι οι δεσμώτες του Φαλήρου σχετίζονται με το Κυλώνειο Άγος; Γράψτε μία παράγραφο αιτιολογώντας την άποψή σας αφού λάβετε υπόψη και το άρθρο [αυτό](#).

Δραστηριότητα 3:

Το Σουηδικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο στην Αθήνα δημιούργησε μια [τριδιάστατη απεικόνιση](#) της ταφής των ογδόντα δεσμωτών (για περισσότερες πληροφορίες βλ. και [εδώ](#)).

Γίνε ερευνητής, είτε αρχαιολόγος, γεωλόγος, ανθρωπολόγος και σκέψου σε ποιες περιπτώσεις θα μπορούσε να σταθεί χρήσιμη αυτή η τρισδιάστατη απεικόνιση του αρχαιολογικού τόπου. Γράψε ένα μικρό κείμενο αιτιολογώντας τις απόψεις και τις ιδέες σου.

ΓΙΑ ΤΗ 2η ΩΡΑ (προετοιμασία στο σπίτι, παρουσίαση στην τάξη):

Δραστηριότητα 4:

Ψάξτε στο σχολικό σας βιβλίο και στο εξής βιβλίο (από την εκπαίδευση μουσουλμανοπαίδων) και **εντοπίστε εικόνες από αρχαιολογικά ευρήματα που πιθανώς** καταδεικνύουν την ύπαρξη ενός συγκεκριμένου μνημείου, ενός γεγονότος. Καταγράψτε τα σε μία παρουσίαση ppt, karwing, clipchamp.

Δραστηριότητα 5:

Ο *Κύλωνας* βγάζει σύντομο λόγο στους μελλοντικούς αποτυμπανισμένους (που

δε γνωρίζουν την κατάληξη που θα έχουν), ενώ εσύ παρακολουθείς από μία γωνία της αρχαίας αγοράς των Αθηνών. Τι τους λέει *ώστε να τους πείσει* να συμπαραταχθούν μαζί του; Τι συνέβη τελικά στον Κύλωνα και ποια ήταν η τύχη των υποστηρικτών του; Κατάγραψε το λόγο του Κύλωνα σε μία παρουσίαση ή στο χώρο πιο κάτω.

ΓΙΑ ΤΗΝ 3η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΩΡΑ:

Δραστηριότητα 6:

Οι τιμωροί των δεσμοτών, παρά το γεγονός ότι οι δεσμώτες έπραξαν κάτι άσχημο για το πολίτευμα και την πατρίδα τους (πήραν το νόμο στα χέρια τους και προσπάθησαν με βοήθεια ξένης δύναμης, των Μεγάρων, να επιβάλουν ηγέτη της αρεσκείας τους στην Αθήνα) θεωρήθηκε ότι έπραξαν κάτι εξαιρετικά ντροπιαστικό. Η πράξη τους 'ακολουθούσε' την πόλη για δεκαετίες και δεν την άφηνε να προοδεύσει, σύμφωνα με τον τρόπο που ερμήνευαν τότε τις κακοτυχίες που βρήκαν την Αθήνα στα μετέπειτα χρόνια.

Σε ανάλογες αποτρόπαιες ποινές σήμερα ποιοι θα διαμαρτύρονταν και θα χαρακτήριζαν τις πράξεις αυτές ως ντροπή και παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των δεσμοτών; Δείτε [εδώ](#), κάνετε και τη δική σας έρευνα κι απαντήστε πιο κάτω.

Δραστηριότητα 7:

Τι συμπεραίνετε για τα δικαιώματα αλλά και τις υποχρεώσεις του πολίτη το 632 π.Χ στην Αθήνα (για παράδειγμα τις υποχρεώσεις των 'δεσμοτών' τις

οποίες δεν τήρησαν); Ανατρέξτε στα [σημερινά δικαιώματα του πολίτη](#) και απαντήστε. Λάβετε υπόψη επίσης την πολιτική κατάσταση της εποχής και τις κοινωνικές αντιδράσεις και εντάσεις στην Αρχαία Αθήνα, όπως αυτές περιγράφονται στην ενότητα του βιβλίου μας.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2

Γράψτε όλες μαζί τις απαντήσεις του φύλλου εργασίας σε ένα έγγραφο word, odt, rtf, google doc ή σε ένα pptx ή και pdf (google slides). Χρησιμοποιείτε απλό screenshot (C+prt sc)

Πηγή εικόνας: protothema.gr

Πηγή: mixanitouxronou.gr

Δραστηριότητα 1:

Είστε μέλος της αρχαιολογικής ομάδας που ανασκάπτει στο χώρο που βρέθηκαν οι 'δεσμώτες'. Ξέρετε από προηγούμενες ανασκαφές (ήδη από το 1915) ότι στο μέρος αυτό υπάρχει ένα νεκροταφείο, με νεκρούς περιόδων της Αρχαϊκής και Κλασικής Αθήνας (βλ. τα στρώματα εδάφους στις εικόνες του βιβλίου του Π. Βαλαβάνη).

Πώς θα προσπαθήσετε να βρείτε *σε ποια περίοδο* ανήκουν οι νεκροί; Τι θα λάβετε υπόψη σας; Τι θα μπορούσε να σας βοηθήσει; Δείτε την εικόνα από τις διαφορετικές πόλεις της Τροίας, πιο κάτω και μελετήστε, για να βοηθηθείτε, το άρθρο του [Βήματος](#).

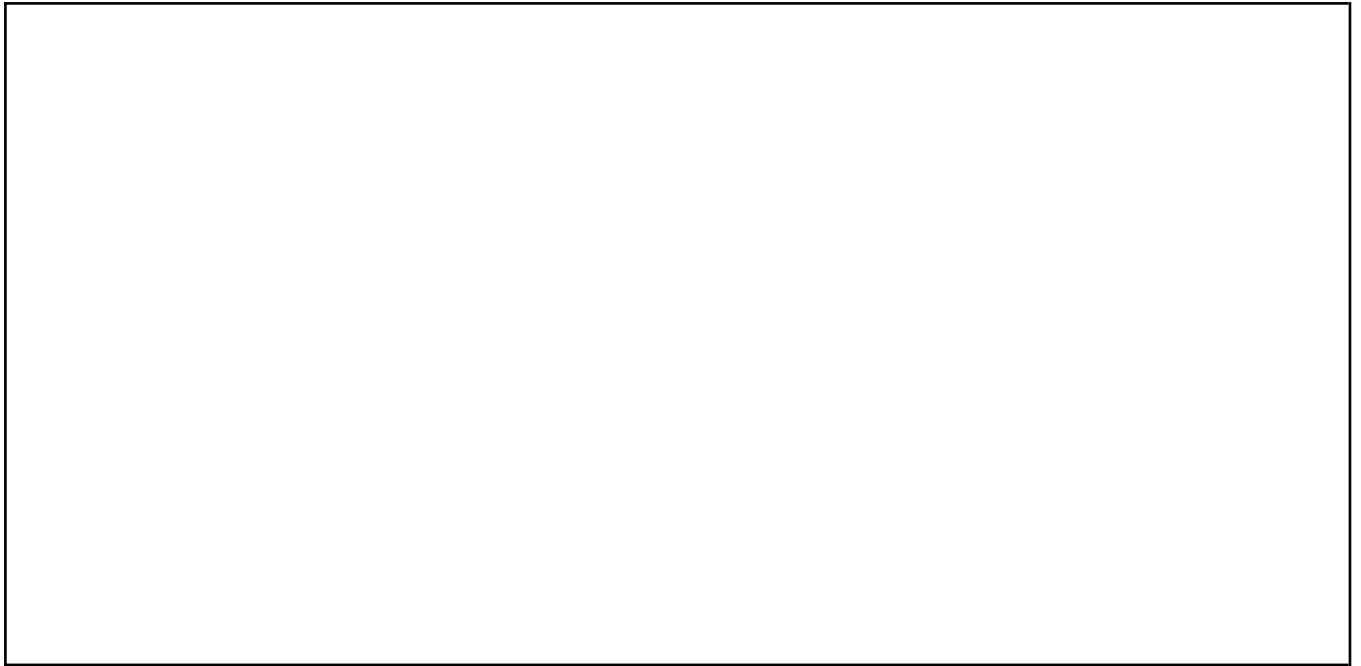

Πηγή: **Christoph Haussner**

Με προσεκτικές κινήσεις οι αρχαιολόγοι αποκαλύπτουν τις λεπτομέρειες της συγκλονιστικής ταφής

Δραστηριότητα 2: Η σπουδαιότητα της ανακάλυψης των δεσμωτών

Η ομαδική ταφή 80 δεσμωτών στο Φαληρικό Δέλτα και ο σκελετός που βρέθηκε στο Ναυάγιο των Αντικυθήρων συγκαταλέγονται στον ετήσιο κατάλογο των 10 σημαντικότερων ανακαλύψεων στον κόσμο για το 2016, σύμφωνα με το έγκυρο αμερικανικό περιοδικό «Archaeology».

ε.Γιατί είναι τόσο σημαντική η Νεκρόπολη του Φαλήρου, στην οποία βρέθηκαν θαμμένοι και οι δεσμώτες της περίπτωσης μας και γιατί είναι σημαντικοί ειδικά οι δεσμώτες; [Ενδεικτικά, βλ. το άρθρο [εδώ](#) κι [εδώ](#)].

Δραστηριότητα 3:

Υποθέστε ότι το σχολείο σας μπορεί να συμμετάσχει στο [πρόγραμμα “Το ημερολόγιο ενός αρχαιολόγου”](#) της Εφ. Αρχαιοτήτων Θεσπρωτίας (εργαλείο του οποίου είναι το ομώνυμο βιβλιαράκι).

Διαβάστε το περίγραμμα (περίληψη) του προγράμματος και γράψτε μία παράγραφο σχετικά με το αρχαιολογικό εύρημα που εσείς θα θέλατε να

εξετάσετε μέσω αυτού ή άλλου παρεμφερούς προγράμματος.

ΓΙΑ ΤΗ 2η ΩΡΑ (προετοιμασία της εργασίας στο σπίτι, παρουσίαση στο σχολείο):

Δραστηριότητα 4:

Ψάξτε στο σχολικό σας βιβλίο και στο εξής βιβλίο (από την εκπαίδευση μουσουλμανοπαίδων) και **εντοπίστε αρχαιολογικά ευρήματα** που **πιθανώς** καταδεικνύουν την ύπαρξη ενός συγκεκριμένου μνημείου, ενός γεγονότος. Καταγράψτε τα σε μία παρουσίαση ppt, karwing, clipchamp.

Δραστηριότητα 5:

Τηλεμεταφέρεστε στην Αρχαία Αθήνα *τη στιγμή της εκτέλεσης* της ποινής των 80 του Παλαιού Φαλήρου και ήδη γνωρίζετε ότι εκείνη η στιγμή θα μείνει στην Ιστορία ως σήμερα ως “η ντροπή του Κυλώνειου Άγους” και ότι θα ‘στιγματίσει’ την πόλη.

Τι θα λέγατε σε αυτούς που αποφάσισαν να τιμωρήσουν τους πραξικοπηματίες; (Δώστε μια σύντομη απάντηση, μιας παραγράφου. Με ποιον τρόπο θα τους αποτρέπατε να κάνουν τις εκτελέσεις. Θα ήταν επικίνδυνο να τους πείτε ότι είστε από το μέλλον και γνωρίζετε τι θα γίνει και ότι θα έχει κακό αποτέλεσμα για την πόλη η πράξη τους. Σκεφτείτε ως επιχειρήματα, ζητήματα

ανθρωπιστικά που ‘πιάνουν’ σήμερα, ζητήματα δικαιοσύνης, γιατί οι δεσμώτες δεν πέρασαν από δίκη, ζητήματα προσβολής του θεϊκού στοιχείου, γιατί οι δεσμώτες ήταν προστατευόμενοι των θεών ως ικέτες). Δείτε [εδώ](#) για να πάρετε ιδέες για τα επιχειρήματά σας.

ΓΙΑ ΤΗ 3Η ΩΡΑ:

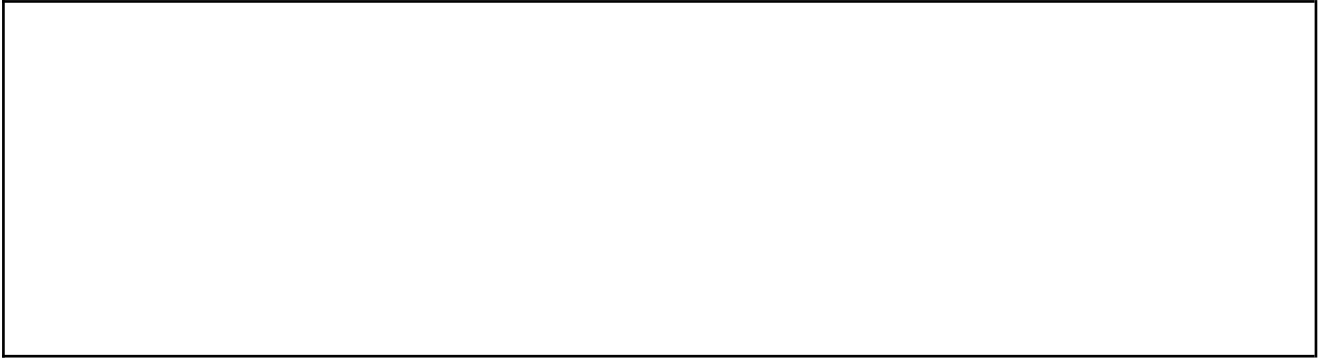
Δραστηριότητα 6:

Υβρις-νέμεσις-τίσις: αναλύστε πώς το σχήμα αυτό εντοπίζεται στο περιστατικό του Κυλώνειου Άγους. Βρείτε κι άλλα περιστατικά από την Αρχαία Ελληνική Λογοτεχνία, τα οποία μπορούν να ενταχθούν στο ιδεολογικό αυτό σχήμα αυτό και που θα τα είχαν υπόψη τους οι άνθρωποι της Αρχαϊκής εποχής, οι οποίοι πίστευαν ότι επικρέμαται θεϊκή τιμωρία από πάνω τους και είναι απαραίτητος ένας εξαγνισμός.

Δραστηριότητα 7:

Θα θέλατε να ζείτε σε κοινωνία ανάλογη με αυτή της Αθήνας του 630 π.Χ; Αν όχι γιατί, αν ναι, θα αλλάζατε κάτι; Γράψτε την απάντησή σας στη συνέχεια του

εγγράφου word ή pptx που έχετε δημιουργήσει.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3

Γράψτε όλες μαζί τις απαντήσεις του φύλλου εργασίας σε ένα έγγραφο word, odt, rtf, google doc ή σε ένα pptx ή και pdf (google slides).
Χρησιμοποιείτε απλό screenshot (C+prt sc)

Πηγή εικόνας: protothema.gr

Δραστηριότητα 1:

Απαντήστε στο χώρο πιο κάτω ή σε μία παρουσίαση ppt, karwing:

- α. Γιατί η αρχαιολογική υπηρεσία άρχισε να ανασκάπτει στο συγκεκριμένο χώρο όπου βρέθηκαν οι 80 αποτυμπανισμένοι;
- β. Τι εξετάζουν οι αρχαιολόγοι εκτός από το νεκρό σε ένα τάφο;
- γ. Πώς καταλαβαίνουμε ότι πέθαναν με αποτυμπανισμό; [Ενδεικτικά, βλ. τι ήταν ο αποτυμπανισμός και άρθρο στη Ναυτεμπορική]
- δ. Ποια συμπεράσματα βγάζετε για τον τόπο ταφής τους, ήταν ένας τυχαίος τόπος; [Ενδεικτικά, δείτε [αυτό](#) και διαβάστε το άρθρο [εδώ](#) κι [εδώ](#)]

Δραστηριότητα 2:

Ποια στοιχεία μας οδηγούν προς το συμπέρασμα ότι οι δεσμώτες του Φαλήρου σχετίζονται **πιθανότατα** με το Κυλώνειο Άγος κι όχι με κάποια άλλη ταραχή, από τις πολλές που συνέβησαν την εποχή εκείνη;

Πότε θα ήμασταν 100% σίγουροι ότι οι δεσμώτες του Φαλήρου σχετίζονται με το Κυλώνειο Άγος;

Ακόμη κι αν δε σχετίζεται ακριβώς με την εξέγερση του Κύλωνα, ποιες σημαντικές πληροφορίες και συμπεράσματα μας βοηθάει να εξάγουμε αυτή η ανακάλυψη; Γράψτε μία εκτενή παράγραφο αιτιολογώντας την άποψή σας ή κάντε μία παρουσίαση ppt, google slides, karwing, clipchamp.

Δραστηριότητα 3:

Το Σουηδικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο στην Αθήνα δημιούργησε μια [τριδιάστατη απεικόνιση](#) της ταφής των ογδόντα δεσμωτών (για περισσότερες πληροφορίες βλ. και [εδώ](#)).

Γίνε ερευνητής, είτε αρχαιολόγος, γεωλόγος, ανθρωπολόγος και σκέψου σε

ποιες περιπτώσεις θα μπορούσε να σταθεί χρήσιμη αυτή η τρισδιάστατη απεικόνιση του αρχαιολογικού τόπου. Γράψε ένα μικρό κείμενο αιτιολογώντας τις απόψεις και τις ιδέες σου.

ΓΙΑ ΤΗ 2η ΩΡΑ (προετοιμασία στο σπίτι, παρουσίαση στο σχολείο):

Δραστηριότητα 4:

Υποθέστε ότι είστε ο δημοσιογράφος της Αρχαϊκής εποχής και γράφετε σε μια εφημερίδα που μοιάζει με τις κέρινες πλάκες των μαθητικών 'τετραδίων' της εποχής εκείνης. Τι θα γράφατε στο **πολύ σύντομο άρθρο σας** για το περιστατικό της θανάτωσης των δεσμοτών του Φαλήρου; Τι θα έγραφε σε ένα πρωτοσέλιδο σημερινής εφημερίδας ο σημερινός συντάκτης της ίδιας είδησης (αν γινόταν σήμερα το περιστατικό);

Δραστηριότητα 5:

Αν μιλούσαν οι δεσμοφύλακες στους δεσμώτες του Φαλήρου, τι θα τους έλεγαν; Φτιάξτε ένα μικρό comic strip ή δυο λεζάντες (κατά προτίμηση με φωτογραφίες που θα διαλέξεις ψάχνοντας το διαδίκτυο) σε έγγραφο word ή σε pptx.

Πηγή: intime

ΓΙΑ ΤΗ 3η ΩΡΑ:

Δραστηριότητα 6:

Ποια σημασία είχε η *ικεσία* και ο *ικέτης* στην Αρχαία Ελλάδα;

Ποιο έγκλημα διέπραξαν οι 'δεσμώτες του Φαλήρου' και τι έκαναν για να σωθούν;

Γιατί ήταν 'άγος' να μη σεβαστεί κάποιος τους ικέτες στην αρχαιότητα;

Αναζητήστε στοιχεία στο διαδίκτυο (wikipedia, google) και απαντήστε.

Πηγή:mixanitouxronou.gr

Δραστηριότητα 7:

Τι συμπεραίνετε για τα δικαιώματα αλλά και τις υποχρεώσεις του πολίτη το 632 π.Χ στην Αθήνα (για παράδειγμα τις υποχρεώσεις των 'δεσμοτών' τις οποίες δεν τήρησαν); Ανατρέξτε στα [σημερινά δικαιώματα του πολίτη](#) και απαντήστε σε μια παράγραφο.

Λάβετε υπόψη επίσης την πολιτική κατάσταση της εποχής και τις κοινωνικές αντιδράσεις και εντάσεις στην Αρχαία Αθήνα, όπως αυτές περιγράφονται στην ενότητα του βιβλίου μας.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 4

Γράψτε όλες μαζί τις απαντήσεις του φύλλου εργασίας σε ένα έγγραφο

word, odt, rtf, google doc ή σε ένα pptx ή και pdf (google slides).
Χρησιμοποιείτε απλό screenshot (C+prt sc).

Πηγή εικόνας: protothema.gr

Δραστηριότητα 1:

Οι σκελετοί που βλέπετε στις φωτογραφίες ανήκουν στους λεγόμενους ‘δεσμώτες του Φαλήρου’. Γίνετε ο αρχαιολόγος και *συντάξτε μια αναφορά για το “εύρημα” του πολυάνδριου*, περιγράφοντας στο ‘ημερολόγιο του αρχαιολόγου’ (=επιστημονική αναφορά) τι βρήκατε, όσο πιο αντικειμενικά μπορείτε. Δείτε [εδώ](#) ένα επιστημονικό άρθρο στο περιοδικό “Αρχαιολογία” κι [εδώ](#) (θα σας βοηθήσει στην περιγραφή) και απαντήστε στο χώρο πιο κάτω.

[ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ:

Λεξιλόγιο: οι ταφές, τοποθετημένοι κατά παράταξη, [πολυάνδριο](#) (-για πολλούς άνδρες τάφος), [κτερίσματα](#), χειροπέδες-κρίκοι, καλοζωισμένος, εύπορος (=πλούσιος), το [σκαρίφημα](#), [σπονδές](#).

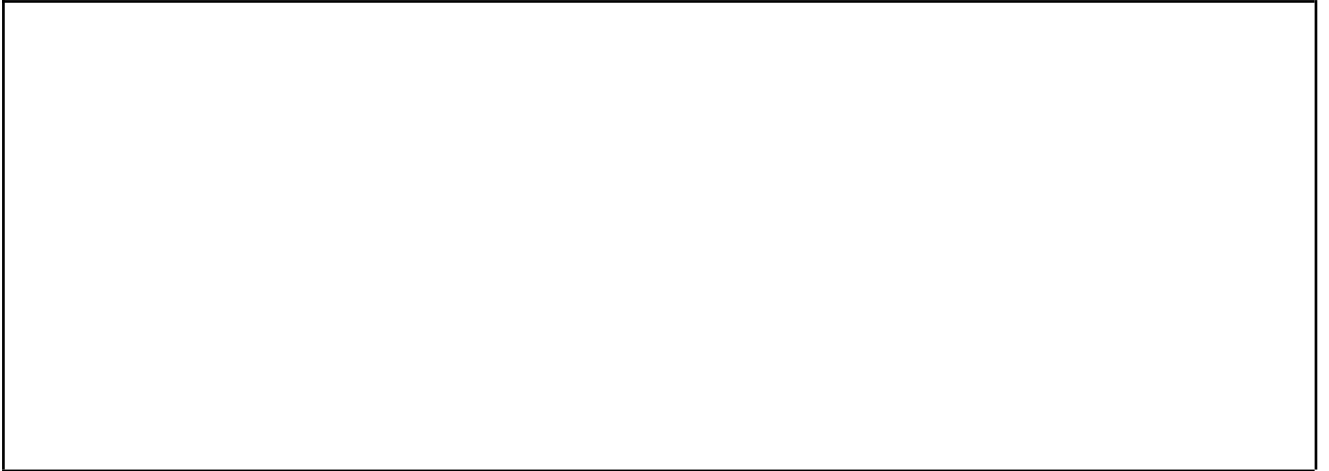
Σκεφτείτε τις ερωτήσεις: Τι ανήκει στην επιστημονική έρευνα; Τι δε χρειάζεται να γράψετε;

Κοιτάξτε την εικόνα: από πριν σας δίνεται η πληροφορία ότι οι ταφές βρέθηκαν σε μικρό βάθος 2,5 μέτρων από τη σημερινή επιφάνεια του εδάφους-πού; – στην πλευρά της θάλασσας σε έκταση του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος στο Φάληρο].

Πηγή: mixanitouxronou.gr

Δραστηριότητα 2: Η σπουδαιότητα της ανακάλυψης των δεσμωτών

Η ομαδική ταφή 80 δεσμωτών στο Φαληρικό Δέλτα και ο σκελετός που βρέθηκε στο Ναυάγιο των Αντικυθήρων συγκαταλέγονται στον ετήσιο κατάλογο των 10 σημαντικότερων ανακαλύψεων στον κόσμο για το 2016, σύμφωνα με το έγκυρο αμερικανικό περιοδικό «Archaeology».

Γιατί είναι τόσο σημαντική η Νεκρόπολη του Φαλήρου, στην οποία βρέθηκαν θαμμένοι και οι δεσμώτες της περίπτωσης μας και γιατί είναι σημαντικοί ειδικά οι δεσμώτες; [Ενδεικτικά, βλ. το άρθρο [εδώ](#) κι [εδώ](#)].

Δραστηριότητα 3:

Υποθέστε ότι το σχολείο σας μπορεί να συμμετάσχει στο πρόγραμμα “[Το ημερολόγιο ενός αρχαιολόγου](#)” της Εφ. Αρχαιοτήτων Θεσπρωτίας (εργαλείο του οποίου είναι το ομώνυμο βιβλιαράκι).

Διαβάστε το περίγραμμα (περίληψη) του προγράμματος και γράψτε μία παράγραφο σχετικά με το αρχαιολογικό εύρημα που εσείς θα θέλατε να εξετάσετε μέσω αυτού ή άλλου παρεμφερούς προγράμματος.

ΓΙΑ ΤΗ 2η ΩΡΑ (προετοιμασία στο σπίτι, παρουσίαση στο σχολείο):

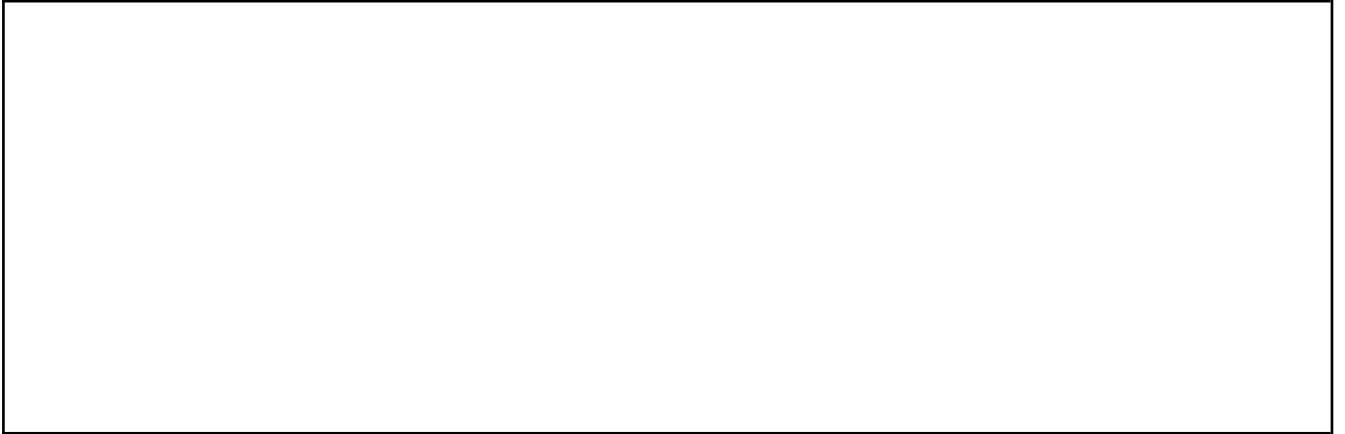
Δραστηριότητα 4:

Πώς εκτελούνταν η ποινή του αποτυμπανισμού; Ποια *συναισθήματα* προκαλεί στο σημερινό αναγνώστη αλλά και θεατή της ανασκαφής, η αυθεντική εικόνα της βαριάς τιμωρίας;

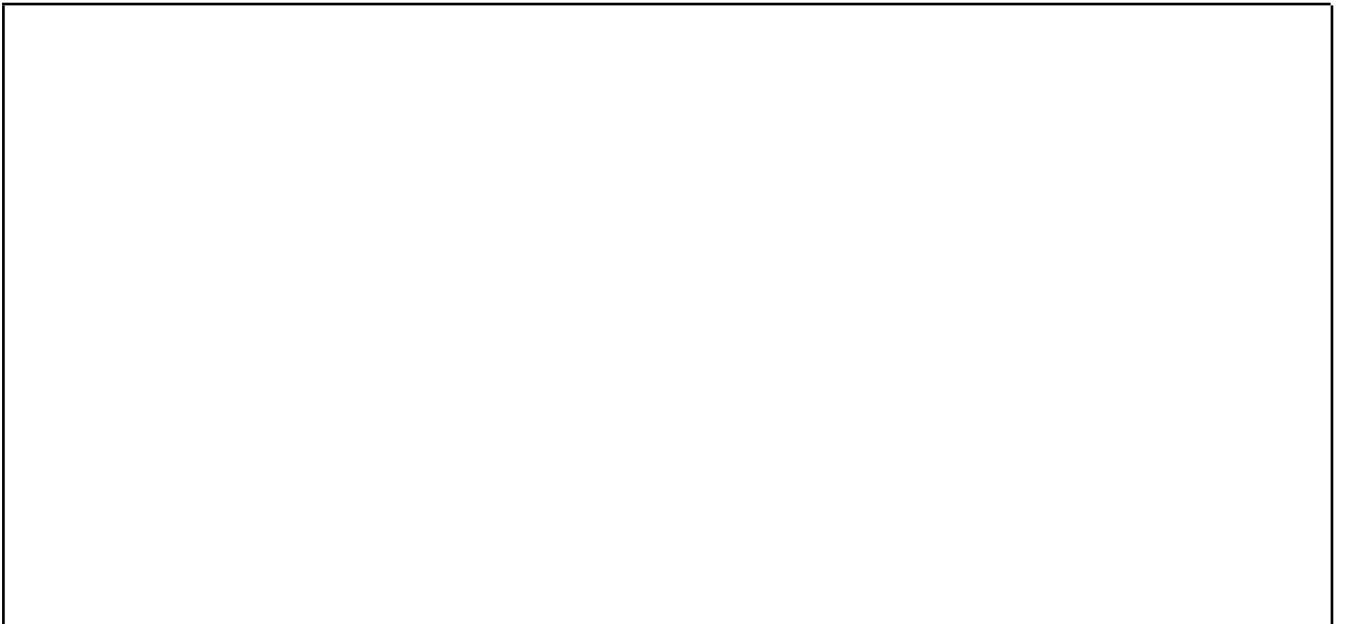
Δείτε [εδώ](#) και [εδώ](#) απαντήστε στο χώρο πιο κάτω.

Δραστηριότητα 5:

Αν μιλούσαν οι δεσμώτες του Φαλήρου στους εκτελεστές τους, τι θα τους έλεγαν για να τους πείσουν να τους χαρίσουν τη ζωή;
Φτιάξτε ένα μικρό comic strip ή δυο λεζάντες με φωτογραφίες στο έγγραφο word ή στο pptx.

ΓΙΑ ΤΗ 3η ΩΡΑ:**Δραστηριότητα 6:**

Ποια αδικήματα αντιμετωπίζονταν με την τιμωρία του *αποτυμπανισμού*; Πώς κρίνετε αυτές τις ποινές σε σχέση με τα διαπραχθέντα αδικήματα; Δείτε [εδώ](#), [εδώ](#) κι [εδώ](#).

Δραστηριότητα 7:

Με ποια σημασία χρησιμοποιείται σήμερα η φράση 'κυλώνειο άγος';
Αφού ψάξετε τη σημασία στο λεξικό της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα,

βρείτε από τη σύγχρονη ειδησεογραφία και επικαιρότητα, στο διαδίκτυο, περιπτώσεις χρήσεις της φράσης αυτής.

Η έκφραση Κυλώνειο άγος χρησιμοποιείται σήμερα για κάθε πράξη που μπορεί να επισύρει ντροπή σε πόλη ή κράτος. Στην φωτογραφία ταφές στην άμμο και σε μεγάλα δοχεία

Πηγή:
mixanitouxronou.gr

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ενδεικτική πρόσθετη διαδικτυογραφία για τη μελέτη μας:

[Η ικεσία στην Αρχαία Ελλάδα](#)

<https://www.mixanitouxronou.gr/mistiko-tous-1-500-alisodemenous-skeletous-sto-archeo-nekrotafio-tou-falirou-ine-demeni-pisthagkona-ke-archeologi/>

<https://www.lifo.gr/culture/arxaiologia/giati-einai-toso-simantiki-i-nekropoli-toy-faliroy>

<https://www.protagon.gr/epikairotita/politismos/kylwneion-agos-anakalyft-hike-omadikos-tafos-sto-faliriko-delta-44341109193>

<https://www.thetoc.gr/politismos/article/kulwneion-agos-oi-apotuximenoipraksikopimaties-tis-athinas-nees-fwto/>

http://anaskafi.blogspot.com/2016/08/blog-post_38.html

<https://cognoscoteam.gr/archives/27492>

<https://www.protagon.gr/epikairotita/politismos/kylwneion-agos-anakalyft>

[hike-omadikos-tafos-sto-faliriko-delta-44341109193](#)

<https://www.mixanitouxronou.com.cy/arxaiotita/i-skeleti-tou-delta-falirou-pagkosmio-endiaferon-gia-to-omadiko-tafo-me-tous-desmotes-den-itan-skla-vi-alla-evgenis-lene-i-archeologi-ke-ektimoun-oti-epichirisan-mazi-me-ton-ki-lona-na-katalavoun/>

<https://www.archaiologia.gr/blog/2016/04/15/σημαντικά-νέα-ευρήματα-στις-ανασκαφές/>

<https://www.naftemporiki.gr/culture/1174227/navagio-antikythiron-kai-desmotes-tou-falirou-stis-spoudaiotes-anakalypseis-gia-to-2016/>

Ο αποτυμπανισμός:

[Ο αποτυμπανισμός, ένας φρικτός θάνατος στην Αρχαία Ελλάδα](#)

<https://www.archaiologia.gr/blog/issue/%CE%B7-%CF%80%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CE%AE-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%B8%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CF%84%CE%BF%CF%85/https://greekcultureellinikospolitismos.wordpress.com/2016/07/14/o-apotyμπανισμός-ένας-φρικτός-θάνατος/>

[Οι ποινές στην Αρχαία Αθήνα](#)

[Στην Αθήνα των κλασικών χρόνων, οι θανατικές ποινές που επέβαλαν τα δικαστήρια ήταν είτε η δηλητηρίαση με κώνειο, είτε ο κατακρημνισμός, είτε ο «αποτυμπανισμός».](#)

[Κυλώνειο άγος, η πρώτη καταπάτηση ασύλου στην Ιστορία](#)

<https://24grammata.com/%cf%84%ce%bf-%ce%ba%cf%85%ce%bb%cf%8e%ce%bd%ce%b5%ce%b9%ce%bf%ce%bd-%ce%ac%ce%b3%ce%bf%cf%82-%ce%b7-%cf%80%cf%81%cf%8e%cf%84%ce%b7-%ce%ba%ce%b1%cf%84%ce%b1%cf%80%ce%ac%cf%84%ce%b7%cf%83%ce%b7-%ce%b1/>

<https://www.protothema.gr/greece/article/571177/to-mustirio-me-tous-desmotes-tou-falirou/AMP/>

[Οι δεσμώτες του Φαλήρου: μια σκοτεινή σελίδα της Ιστορίας](#)

[Το Κυλώνειο Άγος: μια στιγμή ντροπής για την Αρχαία Αθήνα](#)

Οι ποινές:

https://www.archetai.gr/images/pdfs/bae/BAE_22.pdf

http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2348/Koinoniki-kai-Politiki-Agogi-ST-Dimotikou.html-apli/index4_a_2.html

Υβρις-νέμεσις-τίσις:

παρουσίαση στο

slideshare:<https://www.slideshare.net/matoulamk/ss-33687701>

